

III. DE TOPONIMIE VAN RAMSKAPELLE

1. **AAISHOVE**: „ene huusinghe diemen heet Ayshove, met viertich ymeten lands... huussinghen die men heet te Ayshove” (1331) Gilliodts, Inv. Arch. Stad Brugge, I, 434, Charter 359; „de hofstede daer Jan f. Adriaen de Zeelander up woont; een groote cromme houckende platse van diversche stix ende bilcken, zom hooghe ende meest neder oneffen pittende lant; (eigenaar) Dierick Hauwe causa uxoris, over Cornelis Urbaen, comende van Jaspar de Walle” (1576) Wat. 717, f° 457ro.

Een blok grond van 17½ ha in het 67e Reig, een leengoed dat afhing van de heerlijkheid Aaishove te Kruishoutem (hst. 4, par. 1). In 1331 kocht Brugge dit perceel, en richtte daar een steenbakkerij in (hst. 5, par. 2, 3, 5, 6 en 13). Ca. 5 ha zijn door het LEOPOLDKANAAL en het SCHIPDONKKANAAL ingenomen. Het overblijvende terrein bestaat grotendeels uit uitgegravene, moerassige laagten. Op het noordelijke, niet afgegravene deel bevindt zich een hoeve bewoond door Amedee Reybrouck.

2. **AARDEMAAT**: „Raemscappelle... in loco qui dicitur Hardemaet” (1396) ABB, A 187, f° 70vo; „de aerdemeet upde Noortvliet” (1536). B 288 Aarde = grond + maat. Een perceel in het 69e Reig.

3. **AFLEIDINGSKANAAL**: „den nieuwen uitloozingvaerd voor de waeteren der Leye” (1853) GAR, Notulen 1849-70; „canal de jonction de la Lijs à la mer du Nord” (1854) GAR, nr 3, Korr.; „Vervoegingsvaerd der Lei aen de Noordzee” (1858) Mestdagh, nr 1332.

Het ca. 1855 gegravene SCHIPDONKKANAAL voert het overtollige water van de Leie af. Zie

HE, p. 407. Het kanaal doorsnijdt over 2,5 km het grondgebied van R.

4. **BARDEREN HUIS**: „met een huus daerop staende, daer Vincent Husiele up woont, ende es ghecommen uutten heerwech” (1576) Wat. 717, f° 463ro; „70 R landts ghesproten uutten heerwech in Ramscappelle” (1594) Reig 1594-95, f° 6ro; „daer Feijsen Huziele wuende” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 9ro; „in Ramscappelle aen het Barderhuuseken” (1669) Reig 1669-70, f° 35vo; „het maecken van eene nieuwe steene heule bij het Bardelhuijseken” (1720) Reig 1720-21, f° 31vo; „Bardelen huijs daer Bernaert van Herzeele woont 1795” (1795) Mestdagh, nr 1334; „het Bardelen huys daer Martin Verbaut woond” (1821) Bl. Wat. port. 31, nr 1167; „op den zuydwesthoek van dit begin (= 69e Reig) staet een huys, van ouds de herberg het Bardelen-huys genaemd” (1839) Gilliodts, Besch. Eie-Reig, p. 117. Verder De Flou I, 527, met advertenties uit de 19e E.

B 219

Bard/berd beduidt plank. De watering Reig verpachtte een streep grond uit de BREDE WEG. Daarop bouwde men een planken huisje. Deze woning diende later ook als herberg. Vóór de 1e Wereldoorlog was Karel Devlieghe daar herbergier. Het huis werd ca. 1965 omgebouwd tot een buitenverblijf. Op de westzijde van de Brede Weg bouwde men, in de loop van de laatste eeuw, vijf huisjes. Het zuidelijkste ervan was vóór 1914 bekend als de herberg 'de Weilanden' (medegedeeld door Ch. Devlieghe). De gehele wijk Barderen Huis bestond dus uit 6 huizen. Deze werden omwille van de havenwerken in 1975 afgebroken.

5. **BARDEREN HUIS ADER**: 'Bardelenhuis-

straatader' (1883) BWR; 'Bardelenhuisbeek' (1956) AWR.

De ader tussen het 68e en 70e Reig loopt van het BARDEREN HUIS naar de ZUIDWATERGANG.

6. BASELARE : „maygars in Ramscapelle, ghe-naemt den Baselaere” (1715) KF Heist 87, Verp. f° 9vo; 'den Barselare' (1728) Gilliodts 32, f° 553vo. B 80 A - 81

Een uitgegraven weide in het 82e Reig. De term baselare blijkt een moerassig terrein aan te duiden, want ook De Flou I, 597, vermeldt „een meerschland te Zevecote en Sint-Pieterscapelle”, dat Baselare heet.

7. BEELSHOEK : „in die prochie van Ramscapelle, in ene stede die men heet Beelshouc” (± 1325) Aanw. 49, Cart. Chartreuzen, f° 154ro. Persoonsnaam + hoek. Kan niet gesitueerd worden.

8. BEGIJNENBILK : 'Begijnebilck' (1728) Gilliodts 32, f° 404ro en 405vo. A 257-61; 263-67 Een weide van 9 G met vele 'nederynghen' in het 55e Reig. Volgens de ommeloper behoorde die niet aan begijnen, maar aan verscheidene eigenaars, o.a. de kerk en de Dis.

9. BELLINA'S LAND : „2 m lands dat men heet Bellinaes” (± 1300) Aanw. 1912, f° 85vo. Een perceel genoemd naar een zekere Bellina. Kan niet gesitueerd worden.

10. BEUZEGHEERS DREEF : „eenen landtwech ghe-naempt Buesegheers dreve” (1642) BB, nr 5, I, f° 193vo.

Deze landweg in het 54e Reig gaf toegang tot de akkers van BEUZEGHEERS HOFSTEDEN.

11. BEUZEGHEERS HEULE : „inden houc van Buezeghers weghe huelkin” (1447) KOO, A8, f° 555ro; „den heerwech by Buezegheers huelbrughe” (1458) Proostse, nr 237, f° 9ro; „een nieuwe huele ghe-naemt Buesegheers huelbrughe” (1538)

Reig 1538-39, f° 4ro; „Buzegeers huelbrugge die over den Zuydranscappelschen waterganck ligt” (1576) Gilliodts 32, f° 399ro; „de steenen heule genaemd Baes Zeghers-heulbrug” (1839) Gilliodts, Beschr. Eie-Reig, p. 110.

De brug over de ZUIDWATERGANG, 200 m ten noorden van BEUZEGHEERS HOFSTEDEN.

12. BEUZEGHEERS HOFSTEDEN : „vas Bueseghers hofstede” (1447) KOO, A8, f° 554ro; „ghe-naempt Buezegheers hofstede” (1531) ABB, A 192, Renten SD, f° 246ro; „met wylent Beuzers hofstede daeropstaende” (1576) Wat. 717, f° 399ro. A 615

Een verdwenen hoeve in het 54e Reig. We ontmoeten te R 'Michiel Bozegheers land' (± 1300) Aanw. 1912, f° 86vo.

13. BIEZEMAAT : 'inde Biesemeet' (1447) KOO, A8, f° 310ro; „heet de biesemaet” (1536) KFR 7, Ligger Dis, f° 2vo. B 32-34; 67

Een weide van 10 G in het 82e Reig, waarin met bies begroeide laagten liggen.

14. BILK A : 'inden bilck' (1576) Wat. 717, f° 557vo. B 42

Een weide in het 82e Reig.

15. BILK B : „noordoost van der kerke, noordwaerd van den weghe, ende heet die belec” (1329) Charter, blauw nr 6922.

Deze weide ligt waarschijnlijk in het 25e Reig.

16. BINGHERS STUK : „up den waterganck Binghers stic” (± 1300) Aanw. 1912, f° 85vo.

Persoonsnaam + stuk. Kan niet gelokaliseerd worden.

17. BLAUWE DUIVEKETE : „gemeente Ramscapelle, de hofstede genaemd het Klein Blauw Huis... de hofstede het Blauwhuis” (1863) De Flou II, 135; 'Blauwe Duivekete, Ferme' (1889) ANH, Doos 6, Kaart Oostwaterschap.

Idem als DUIVEKETE. De Flou haalt zijn citaat uit een advertentie. Hoewel hij dit Blauw Huis

niet situeert, menen we te mogen aannemen dat het om de Duivekete gaat. De Flou II, 112-143, vermeldt honderden 'blauwe' toponiemen. Deze bepaling slaat op de kleur van het schaliedak, of van de stenen, of van de verf.

18. BLEKERIE : „wylent bilcq, nu gebroken, genaemt de bleckerije, eene pittende partye” (1728) Gilliodts 32, f° 463vo. B 136-37 Een weide van 7½ G in het 68e Reig, waar men vlas te bleken legde.

19. BLEKKAART : „heet den bleckaert” (1447) KOO, A 8, f° 555ro; „onse vrouwe te vloere te Dudzeele lant, datmen heet den bleckaert” (1536) KFR 7, f° 45vo; „jegens over den bleckaert int 55e begin” (1728) Gilliodts 32, f° 400vo en 547ro; (54 R afgedolven) „uyt den bleckeren bilck” voor „den nieuwen heerwegh van Ramscappelle” (1760) Eie-Reig 1760-61, f° 16vo. A 327-29; 331-32 Een perceel van 12 G in het 55e Reig, dat bestaat uit blekkaart, d.i. zware polderklei die bij droog weer wit uitslaat. Daar het perceel grotendeels uitgeveend werd, kon het alleen nog als weideland dienen.

20. BLOMMAART : „in Ramscapella, supra unam mensuram terrae in Bloemaerts stic” (1259) ABB, Charters SD, Doos nr 10; „heet blommaert” (1447) KOO, A 8, f° 346ro; „heet den blommaert... heet den blommaet” (1536) KFR 7, f° 13vo en 33vo; „een adere die over den blommaert loopt... hooghe lant ghenamt den blommaert” (1576) Wat. 717, f° 413vo en 425ro; „ghenaemt den blommaert” (1726) KFR 23. B 372 Een perceel in het 60e Reig, genoemd naar een zekere Blomaert.

21. BOOMBILK : „vette-gars, op Ramscappelle, genaemd den Boombilk, verre zuydwest van de kercke, in vyf partyen” (1805) De Flou II, 336, uit een advertentie. Deze weide wordt niet nader gelokaliseerd.

22. BOS : „heet de bosch” (1754) KF Heist 94,

f° 2vo. A 9-10 Het kerkbestuur van Heist liet in de 18e E dit perceel in het 25e Reig bebossen.

23. BOTERBILK : „ande noordzyde vanden kerchove, ende heet den bueter bilc” (1536) KFR 7, f° 10ro; „hofstede daer Louys Lepelaere 1635 up wuendt, genampt van ouden tyden den bueterbilck” (nota 1635) RV 15993, Omm. Reig, f° 415ro. A 97-107 Een kleine weide in het 56e Reig, die blijkbaar goed rendeerde. Daar is nu het bedrijf Westyn gevestigd.

24. BREDE WEG : „den heerwech die vanden breen wech loopt naer Ramscappelle” (1539) Reig 1539-40, f° 10ro. De HEISTSE HEERWEG bezat, ter hoogte van het BARDEREN HUIS, meer breedte dan de meeste heerwegen.

25. BRUGSE HEERWEG : „den heerwech die van Ramscapelle strect naer Brugghe” (1576) Wat. 717, f° 446vo; „de straete by den dorpe, wesende den heerwegh naer Brugghe” (1655) RPR 1655-56; 'De Brughsche straete' (1666) Reig 1666-67, f° 26ro; „den Brughschen oft Dudzeelschen heerwegh” (1755) KOO, Ligger Dis O.-L.-V.-Brugge, f° 12ro. Idem als DUDZEELSE HEERWEG, die over Dudzele naar Brugge liep.

26. BRUGSE TEGELRIE : „de twee teghelhvene te Ramscappelle die der stede toebehoeren” (1332) SBR 1332-33, f° 61ro; „ysent te Ramscappelle ter stede teghelrie” (1332) SBR 1333-34, f° 70vo; „der stede teghelrie te Ramscappelle” (1336) SBR 1336-37, f° 7ro; „de loodse vander stede teghelrie” (1342) SBR 1342-43, f° 76vo; „der stede teghelhoven te Raemscappelle” (1414) SBR 1413-14, f° 26ro; „de stede van Brughe... metter stede daer Pieter Sprute nu woent” (1447) KOO, A 8, f° 313ro. Zie ook hst. 5, par. 2, 3, 5, 6 en 7. In 1331 kocht Brugge het leengoed AAISHOVE te R. In de eerste periode (1331-44) bakte de stad

daar ca. 6 miljoen karelen. In de tweede periode (1396-1415) produceerden de ovens van de Brugse Tegelrie ca. 6½ miljoen karelen. Daarna liet Brugge zijn steenbakkerij voor goed varen. De stad verkocht de grond en de gebouwen op 20 augustus 1497 tegen 32 pd. gr. aan Jakob de Doncker, „mids dat van der zelve stede ende lande zeere lettelt in buersen quam”. Pachter was toen Jan Vanderghote.

27. BRUGSE WEGEL : „het repareren van eenen voetwegh, ende legghen van eenighe brughstocken om te kommen naer Brugghe” (1666) RPR 1666-67.

Idem als DUDZEELSE WEGEL.

28. BULTEBILK : „een crommen houckende bilck, opt zuythende veele smalst, genough dryehouckte, ende was wijlent een hofstede, met een manniere van eenen landtwech op de westsyde hoertoeghemeten” (1576) Wat. 717, f° 558vo; „bultebilcq” (1728) Gilliodts 32, f° 558vo. B 45
Een oneffene weide in het 82e Reig. De voornaamste 'bult' was een mote op het zuideinde; ca. 2 m hoog en ca. 40 m doorsnede. De westelijke helft is in 1962 afgegraven bij de aanleg van de Heistlaan, de oostelijke helft in 1978. In de mote zaten stukken middeleeuwse bakstenen en aardewerk, die naar het Sinfala museum overgebracht werden. De bedoelde landweg is de MOLENWEG.

29. BURGERWELZIJN : (± 1905) M. Westyn. Een herberg op de plaats van de vroegere WAGENMAKERIJ B, Ramskapellestraat 57.

30. CLAEYS TAUWERS : (perceel) „dat men heet te Clays Tauwers” (1447) KOO, A 8, f° 452ro. B 388
Een perceel waar misschien een woning gestaan heeft, in het 45e Reig.

31. CALFS HOFSTEDEN : „landt datmen heet Calfs hofstede” (1536) KFR 7, f° 67ro. A 40 A
Een verdwenen hoeveke in het 25e Reig.

32. CAPKENS HOFSTEDEN : „heet Capkens hofstede” (1447) KOO, A 8, f° 347vo. B 400 west
Een verdwenen hoeveke in het 60e Reig.

33. CAPPERS HOFSTEDEN : „land datmen heet Cappers hofstede” (1536) KFR 7, f° 29vo. B 430
Een verdwenen hoeveke in het 60e Reig.

34. CLAPS DORP : „de stede diemen heet Claps Dorpe” (1447) KOO, A 8, f° 426ro; „een stick heet Clapsdorpe” (1576) Wat. 717, f° 383ro. A 488-89

Een verdwenen hoeve in het 53e Reig. De term dorp kan erop wijzen dat de bewoning uit meerdere delen bestond.

35. COPPEMITS HEULE : „den waterganc die loopt van Coppin Mite te Heynebrucke waert” (± 1460) KOO, Reg. Potterie 11, f° 15ro; 'Coppemits huelbrugge' (1545) Reig 1545-46, f° 7vo; „totte hooghe houtte brugge ghenaeamt Coppemitsbrugge” (1652) Reig 1652-53, f° 11ro; „de nieuwe steene brugge ghenaeamt Coppemeys brugge lighende int ghescheet van Dudzeele ende Ramscappelle upden Zuudwaterganck” (1655) Reig 1655-56, f° 15ro en 27vo; „Copijtshuele inde groene wech” (1710) Reig 1710-11, f° 23ro.
Een brug over de ZUIDWATERGANG, bij de STEENOVENBILK A, genoemd naar Jakob Myte die in de buurt gewoond heeft.

36. DOESTWEG : „verlaten heerwegh streckende van Poorters-gate, gemeenelijck genaemt den Doestwegh” (1755) KOO, Ligger Dis O.-L.-V.-Brugge, f° 11vo.

Idem als VISWEG. Deze was een van de wegen waarlangs, van het noordoosten uit, vis naar de Abdij ter Doest kon aangevoerd worden. Ook van het zuidoosten uit betrokken de monniken hun vis, nl. langs twee wegen die op de Reie tussen Brugge en Damme uitmondten. De ene 'Doeswech' passeerde over de Koolkerkse Brug, de andere over de Mikhembrug te Oostkerke. Zie KOO, A 8, f° 19vo en 20ro; W. Wintein, R. d. P. 7de jaar, nr 1, Toponimische kaart van Koolkerke.

37. DOORNBILK : 'doorenbilcq' (1728) Gilliodts 32, f° 408ro. A 281-82
Een weide in het 55e Reig, bekend om zijn doornstruiken.

38. DORP : „te Ramscapelle int dorp” (1447) KOO, A 8, f° 482vo; „binden voorseyden doorpe... ande straete ende plaetse van Ramscappelle” (1536) KFR 7, f° 38ro; „een brugstoc over den waterganck oost andt dorp van Ramscappelle” (1571) Reig 1571-72, f° 7vo; 'de dorpsplaats' (1872) GAR, Notulen 1872-90.
Blijkbaar begon men de dorpskom omstreeks 1500 ook de 'plaetse' te noemen.

39. DORPADER : „een adere beghinnende an Pieter van Eyewerfve in Ramscappelle bilck, ghe-naempt den Blomhaert, streckende vandaer oostwaert tot het Schottershof van Ramscappelle” (1568) Reig 1568-69, f° 15ro; 'Dorpsader' (1956) AWR.

Deze ader liep van het KLOKHOF tot de NOORDWATERGANG, even ten noorden van het DORP. Is door het LEOPOLDKANAAL afgesneden.

40. DRIE KONINGEN : (± 1910) M. Westyn.
Een vroegere herberg in Ramscappellestraat 26.

41. DUDZEELSE HEERWEG : „den Brugschen oft Dudzeelschen heerwegh” (1755) KOO, Ligger Dis O.-L.-V. Brugge, f° 12ro; „heerweg van Dudzeele naer Ramscappelle” (1806) Mestdagh, nr 1343.

De huidige Vrijestraat, die langs BARDEREN HUIS naar Dudzele liep, is door het LEOPOLDKANAAL onderbroken.

42. DUDZEELSE WEGEL : „wegel van Dudzeele naer Ramscappelle” (1806) Mestdagh, nr 1342.

Dit voetpad, doorheen POTSHOOFTS LAND en de weiden B 204 en B 205, diende om de bocht in de DUDZEELSE HEERWEG te vermijden.

43. DUIVEKETE : „de hofstede cum boogaerde ende walgragten gheheel hiertoeghemeten, ghe-naemt de Duvekeete” (1576) Wat. 717, Omm. Reig, f° 192vo; „de bewalde hofstede, scheure ende stallijngen met den boomgaert, genaemt de duivekeete, daer Pieter Quintens woont, sijnde leen van Reesijnghe” (± 1770) Bl. Wat. port. 31, nr 1664; 'Duivekeet' (1838) Kaart Drubbel; „Duyve Kot, Ferme” (± 1850) Kaart Vandermaelen.

A 35
Deze hoeve in het 25e Reig staat op een verhevenheid, die in 1944 ca. 1 m boven de hoogste vloed uitstak. De hofplaats meet 70 m x 60 m. De walgracht is nagenoeg bewaard gebleven. De breedte ervan is ca 10 m geweest. De Duivekete hing af van het Hof te Rezinge (zie hst. 4, par. 1), en bezat blijkbaar het recht om een duivetil te houden. Kreeg later het de naam BLAUWE DUIVEKETE. De Flou III, 684, verwacht met een gelijknamige hoeve in het 100e Reig te Oostkerke : „noordt jeghens over de hofstede datmen heet Schoonvelt, nu de Duvekete” (1507): Mestdagh, nr 1168, situeert deze hoeve : „vervallen hofstede, genaemt de Duvekeete”, 300 m ten zuidwesten van de PELIKAAN.

44. DUIVEKETEHOEK : „den duvekeethouck begint inde prochie van Ramscappelle zuudt byden dorpe ande noortzyde vande huelbrugge, den houck daer de kercke ende t'dorp van Ramscappelle ende de Duvekeete in staen” (1596) ABB, H 78, f° 10vo; „den duyvekeeten houckthiende” (1700)RPR 1700-01, f° 7vo.

Deze tiendesektie, genoemd naar de DUIVEKETE, omvatte het 24e, 25e, 56e, 57e en 58a Reig.

45. DWARSADER : 'Dweersader' (1956) AWR.
De ader die, van de ZUIDWATERGANG uit dwars door het terrein, naar de heerweg bij het RIETHUIS getrokken werd. Deze waterloop behoorde niet bij het oudste afwateringsstelsel, aangezien die aanvankelijk niet helemaal de parochiegrens tussen R en Oostkerke vormde. Zie de grensbetwisting in hst. 2, par. 13.

46. ERWTENSTUK : „vande voorseyde arewete stick... Kornelis Urbaen landt dat men heet tarewete stick” (1536) KFR 7, f° 53ro en 54ro.

A 498

Het woord erwten luidt in noordelijk Westvlaanderen : errewéten. Een perceel in het 53e Reig, geschikt voor de erwteenteelt.

47. FONTEINE : „het hofstedeken inden noordwesthouck, het fonteijnken” (1728) Gilliodts 32, f° 382vo; „dhofstede van oude tijden genaemt Claps dorpe, ende nu het fonteijnken (± 1765) Bl. Wat. port. 31, nr. 1156.

Op het terrein van het verdwenen CLAPS DORP werd ca. 1700 weer een hoeveke gebouwd. Deze naam kan fantasie zijn, ofwel een familienaam. Zie de naam Fontaine onder RODE POORT.

48. FONTEINESTRAAT : 'fonteynstraete' (± 1770) Kaarten-Plannen 666; „straete genaemt de fonteynstraete” (1823) GAR 13, Straatschouwing; 'Fonteynstraet' (1845) BWR; 'fonteynstraet' (1907) GAR, nr 5311, Kiezerslijst.

De OOSTKERKSE STRAAT passeert langs de FONTEINE.

49. FRANSE BALIE : „huus ghenamt de franche baillie” (1689) Kaarten-Plannen 596; „franche baillie, Antonis Talloen woont 92” (nota 1792) RV 16017, Omm. Reig, f° 388ro; „heerwech van Franche baillie loopende naer Oostkercke” (schets ± 1755) Gilliodts 32, 53e Reig.

A 602

Balie = afsluiting, hek. De woning ontleende wellicht haar naam aan een wegversperring, die Frans troepen gedurende de Hollandse Oorlog oprichtten. Huis nr 98 van de huidige Dudzelestraat.

50. GELAPTE HOED : (± 1910) M. Westyn.

Een gewezen herberg in Ramskapellestraat 20.

51. GEMEEN HOOIGRAS : „den pacht van het ghemeene hoygars” (1700) RPR 1700-01, f° 10ro. Deze gemeenschappelijke hooiweide wordt niet gesitueerd.

52. GEMEENTEHUIS A : „en la maison commune” (1819) GAR, Notulen 1819-49; „lokaal der Herberg Bulcke” (1878) GAR, nr 533.3, Verkiezingen; „in het Gemeentehuis” (1887) idem; „lokaal Herberg Bulcke” (1890) idem.

De gemeenteraad vergaderde in SINT-SEBASTIAAN, totdat in 1897 daar het KLOOSTER gevestigd werd.

53. GEMEENTEHUIS B : 'het gemeentehuis' (1910) GAR, Notulen 1907-10. A 183

Vanaf 1897 kwamen de gemeentevaders samen in het huis, waar reeds in 1873 Jakob Vandenbrielle een herberg hield. Daarnaast stond de herberg van Pieter Dobbelaere (A 181) (Mestdagh, nr 1321). Augustijn Vandenbrielle hield het Gemeentehuis B open tot ± 1925. Ramskapellestraat 69.

54. GEMEENTEHUIS C : (± 1925) M. Westyn.

A 187-89

Opricht ca. 1925; Ramskapellestraat 91.

55. GEMEENTESCHOOL A : „een schoollokaal op te maken” (1825) GAR, Notulen 1819-49 (zie hst. 3, par. 4); 'gemeenteschool' (1849) GAR, Notulen 1849-70; 'école et cour' (1860) GAR 15, Bundel School; „l'école primaire à Ramscappelle” (1861) idem.

De eerste gemeenteschool staat op het perceel van de SMISSE A.

56. GEMEENTESCHOOL B : „het bouwen van een nieuw schoollokaal met onderwijzerswoning” (1875) GAR 3, Korr.; 'gemengde gemeenteschool' (1886) GAR, Notulen 1872-90. A 190

In 1875 bouwde de gemeente een nieuwe school tegenover de MOLEN; Ramskapellestraat 93.

57. GEMEENTESTRAAT : 'Gemeentestraet'

(1845) BWR.

Idem als de HEISTSE HEERWEG te R. Deze weg behoorde aan het waterschap, d.w.z. aan de gemeenschap. Het is ons niet duidelijk waarom precies deze ene heerweg de bewuste naam droeg.

58. GERAARD LICEN ZOONS HOFSTEDE : „tander (perceel heet) Gherard Licen zons ofstede" ($\pm$ 1300) Aanw. 1912, f° 86vo.

Dit hoeveke kan niet gelokaliseerd worden.

59. GILDENHUIS : „het Gildenhuijs (1751)... het Gildenhuijs" (1875) GAR 78, Gildeboek, Verp. De leden van de schuttersgilde vergaderden in de herberg SINT-SEBASTIAAN.

60. GORLEMAAT : „heet de Gorlemeet" (1536) KFR 7, f° 26vo. A 52
Persoonsnaam + maat. Een weide in het 25e Reig.

61. GOUDEN LEEUW ($\pm$ 1905) Ch. Devlieghe. A 177

Deze herberg tegenover de zuidoosthoek van het KERKHOF kwam op, nadat SINT-SEBASTIAAN ophield een herberg te zijn. De Gouden Leeuw werkte ook als afspanning.

62. GRENSPAALADER : (1883) AWR.

Deze waterloop vormt, ter hoogte van 45e Reig, de oostgrens van R.

63. GROENE WEG A : „den groenen wech" (1614) Reig 1614-15, f° 15vo; „den Ramscapelschen wech die men naemt den groenen wech" (1621) Reig 1621-22, f° 11ro; „copijthshuele inde groene wech" (1710) Reig 1710-11, f° 23ro; 'Groenenweg' (1845) BWR; „de groen en aanpalende straten te doen vermaken, want tegenwoordig zijn zij bijna niet gaanbaar, bij zoo verre dat de kinderen niet naar de school kunnen komen zonder nat te zijn" (1909) GAR, Notulen 1907-20.

De weg die van de WESTKAPELSE STRAAT naar COPPEMITS HEULE en Dudzele liep. Groen = met gras begroeid. De genoemde weg diende als grasweide voor de schapen, omdat deze minder verkeer kende dan de eigenlijke DUDZEBELSE HEERWEG. Afsesneden door het LEOPOLDKANAAL. Ook in andere parochies ontmoeten we de termen Groene Weg, Groene Dijk, enz.

64. GROENE WEG B : „metten zuuthende anden groenen wech" (1536) KFR 7, f° 3vo; „suut by der hofstede genaemt Pronckenburgh, suuthende aen den groenen wegh" (1726) KFR 10.

Een landweg in het 53e Reig, langs de zuid- en oostzijde van A 413.

65. GROOT PRONKENBURG : „groot Pronckenburch" (1531) ABB, A 192, Renten SD, f° 253ro; „hofstede daer Jacop Laureins woondt, ghenaeamt Pronckenburch" (1536) KFR 7, f° 3vo; „by Pronckenburch ande voetbrugghen" (1564) Reig 1564-65, f° 16ro; „de hofstede cum boogaert genaemt groot Pronckenburch" (1576) Wat. 717, f° 378vo; „de hofstede genaemt groot Pronckenburch (met 105 R) over den thuyn ofte vrede inden boogaert" (1681) Kaarten-Plannen 151; „hofstede Pronckenbrugh daer Joseph Bilcken woont 1759, d'hofplaetse genaemt groot Pronckenburgh" (nota 1759) Gilliodts 10, Kaart in 53e bg; „een schaapgoed genaemt Groot Pronkenburg" (1793) Mestdagh, nr 1312; 'Groot Pronkenburg' (1838) Kaart Drubbel; 'Groot Ponkenburg' (1889) ANH, Doos 6, Kaart Oostwaterschap. A 419

Een belangrijke hoeve in het 53e Reig. De Flou XIII, 47, kent een tiental pronk-namen. Aangezien we de term burg niet letterlijk mogen opnemen, beschouwen we ook het eerste lid als ironisch. In HE, p. 459, veronderstelden we dat 'de vrede' een huisnaam was. Uit het citaat van 1681 blijkt dat vrede = omheining. Bevreden = beschermen; zie HE, p. 85 en vlg: 'vreedscepen'. Verder nog: „cum oosthende over de vrede" (1576) Wat. 717, f° 299ro; „17 roeden vree, levende holmhaege" (1785) RV 603, f° 221ro.

66. GROOT STIERSHOOFD : „groot stiershoofd" (1728) Gilliodts 32, f° 323ro. A 356-59
Een groter perceel in het 45e Reig, met de vorm van een stierekop.

67. GROOT STUK : „binder prochie van Ramscapelle, heet tgroote stic" (1296) De Flou V, 36; „Ians clerics land dat men heet tgrote stic" ($\pm$ 1300) Aanw. 1914, f° 87ro.

Dit perceel wordt niet gesitueerd.

68. GROTE BOOMGAARD : „dhofstede den grooten bogaert” (1576) RV 16018, Omm. Reig, f° 425ro. B 391
Een hoeve omgeven door fruitbomen in het 60e Reig.

69. HAZEWIND : „de herberghe genaempt de Haezewint” (1576) Wat. 717, f° 456vo; „d'herberghe ghenaept den Haasewynt” (1655) KFR 8, f° 25ro; „herberghe daer Cornelis Blomme woont 1732” (nota 1732) Gilliodts 32, f° 460ro; „den witten Haesewint” (1768) RV 582, Reg. Herbergen, f° 12ro. B 180
Een van de oudste herbergen van Ramscapelle, tegenover de zuidwesthoek van het KERKHOF. Het aangehaalde register vermeldt : 1768 Lenaart Depoorter, 1772 Jakob Debruyne, 1786 Hubrecht Streeck. Daar hield Konstant Serpieters herberg tot ca. 1905. Omstreeks 1965 afgebroken. De Flou V, 605, kent enkele herbergen die de naam Hazewind droegen.

70. HEINTJE COPPETHYS : „ghenaempt Heyntie Coppethijs” (nota ± 1700) RV 15995, Omm. Reig, f° 416ro; 'Hentie Coppethys' (1728) Gilliodts 32, f° 415ro; „saeylant genaemt Heyntje Coppethys” (± 1775) Mestdagh, nr 1311. B 4
Een perceel in het 58e Reig, genoemd naar een persoon.

71. HEISTS KANAAL : „Canal de Heyst, anno 1843” (1845) BWR.
Het LEOPOLDKANAAL mondt te Heist in de zee uit. Zie HE, p. 422.

72. HEISTSE ADER : (1956) AWR
Een jongere naam voor de waterloop die, van de HEISTSE HEERWEG bij BARDEREN HUIS, zuidwaarts naar COPPEMITS HEULE loopt.

73. HEISTSE HEERWEG : „ande oostside vanden Heisschen weghe” (1447) KOO, A 8, f° 320vo; 'den Heijsschen heerwegh' (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 13ro; „den genaemden Heystschen Heerweg” (1839) Gilliodts, Beschr. Eie-Reig,

p. 114.
De grote weg die van Dudzele, langs Stapelvoorde en BARDEREN HUIS, naar Heist liep. Zie HE, p. 423.

74. HEISTSE STEENWEG : „afgedolven in de calcyde ten jaere 1772” (nota 1773) Mestdagh, nr 1311; „de calsyde van Ramscapelle naer Heyst” (1774) Mestdagh, nr 1319; „Chemin pavé de Heyst” (1804) Mestdagh, nr 1310; „het verlangen de calsyde weg van Ramscappelle op Heyst” (1812) Eie-Reig 1812-13, f° 25ro; „voldoeninge van het nieuw maken van de calsyde van Ramscapelle naer Heyst” (1815) Eie-Reig 1815-16, f° 28vo; „Steenweg van Ramscappelle naar Heyst” (± 1860) Mestdagh, nr 1309.

De HEISTSE WEG werd in 1772-73 gekasseid van de dorpskom tot de IZABELLAVAART. Van 1812 tot 1815 legde Nikolaas Dewulf het wegdek tot aan de oude kerk van Heist. Zie HE, p. 428 en 449.

75. HEISTSE WATERGANG : 'de Heyssche watterganc' (1447) KOO, A 8, f° 484ro.
De KIJFADER vormt de grens met Heist, en kon ook de geciteerde naam dragen.

76. HEISTSE WEG : „vanden heerweghe die men gaet van Ramscapelle te Heys waert” (1398) Charter, blauw nr 2644; „vanden heereweghe die loopt van Ramscapelle te Heys waert” (1447) KOO, A 8, f° 341vo; „den heerwech die van Ramscappelle naer Heyst loopt” (1543) Reig 1543-44, f° 8ro.
De weg van R naar Heist mag men niet verwarren met de beter bekende HEISTSE HEERWEG.

77. HELLE A : „leen genaemt de helle” (1576) Wat. 717, f° 559ro. A 297
Een perceel leengrond in het 82e Reig. Sturmfels-Bischof, Unsere Ortsnamen, p. 110, verwijzen naar het oudhoogduits 'hella', dat betekent afgelegen gebied. Helle staat dikwijls samen met gere, d.i. schuinlopend stuk, driehoek (zie ook J. De Vries, Etymologisch Woordenboek, p. 88). We kennen een 'hellegeer' in het 19e Eie, ten noor-

den van Lissewege (R.d.P. 8e jg. nr 4, Kaart Oudemaaerspolder). De Flou V, 792-826, vermeldt honderden plaatsnamen met als eerste lid 'helle'.

78. HELLE B : „eene verhaeckende plaetse, ghe-naemt de helle” (1576) Wat. 717, f° 322vo; „ghe-naemt de helle” (1793) Mestdagh, nr 1312.

A 360-64

Een perceel in het 45e Reig. Zie verklaring bij HELLE A.

79. HOOG STUK : (3 G 40 R) „noord oost van der kerke, zuudwaerd over den wech, ende heet hogestic... twee ymete, licghende boestalf and hoghestyc voorseid” (1329) Charter, blauw nr 6922.

Een hoger liggend perceel, vermoedelijk in het 24e Reig.

80. IZABELLAVAART : „het geleet van Eijensluijs ofte den Isabelle vaerd” (± 1770) Bl. Wat. port. 31, nr 1664; „sluisvliet genaemd Isabelle-vaerd” (1841) Mestdag, nr 1316; 'Isabellavaart' (1883) AWR.

In 1656 werd de nieuwe sluisvliet van Eiesluis gegraven in de bedding van de KIJFADER te R. Het graafwerk wordt beschreven in hst. 2, par. 19. Zie ook KZ, p. 383; HE, p. 427.

81. JAN MICHIELS STUK : „heet Ian Michiels stic” (1447) KOO, A 8, f° 310ro. B 67 A

Een perceel in het 82e Reig.

82. JONCKHEERESTRAAT : (1956) AWR.

Een jongere naam voor de WESTKAPELSE STRAAT. Genaamd naar de familie Jonckheere, die langs de noordzijde van de straat eigendommen bezat.

83. JORDAENS STUK : „6 m. lands diemen heet Jordaens stic” (± 1300) Aanw. 1912, f° 85vo.

We kunnen dit perceel van 6 G niet lokalizeren.

84. KAPELLANIE : „int dorp west ieghens over de kercke... Onse Vrouwe messe huus ende landt,

daer de capellaen inne woont” (1536) KFR 7, Ligger Dis, f° 4vo; „een hofstedekin metter erfve daer de capelaen woont” (1576) Wat. 717, f° 453vo.

B 187-89

Op dit perceel in het 66e Reig, 50 m ten westen van de PASTORIE woonde, vóór de godsdienst-troebelen, de kapellaan. Vrijestraat 2.

85. KERK : „ecclesia de Ramscapella” (1360) Charter, blauw nr 4412; „vander kerke van Ramscapelle” (1447) KOO, A 8, f° 457vo; „noort byde kercke van Ramscapelle” (1613) Reig 1613-14, f° 25vo. A 175

De kerk staat op de woonterp midden in de dorpskom.

86. KERKHOF : (het 56e Reig) „loopt omtrent kerchof” (1447) KOO, A 8, f° 482vo; „metsen vande muer rondsomme het kerckhof” (1627) RPR 1627-28; „het kerkhof” (1873) GAR, Notulen 1872-90. A 176

Het kerkhof ligt nog steeds rond de kerk.

87. KERKSTRAAT : (1845) BWR.

De weg langs de noord-, oost- en zuidzijde van het KERKHOF. Nu Ommegang genoemd.

88. KETELARE : „eenen strynck, op de noordzyde crom ende bogewys” (1576) Wat. 717, f° 322vo; „genaempt de ketelaere” (1728) Gilliodts 32, f° 322vo. A 394

Een perceel in het 45e Reig. Slaat de naam op de gebogen vorm, of gaat het om een persoon?

89. KIJFADER : „een adere int ghescheedt vande wateringhe van Eyesluis ende Groot Reygarsvliet” (1550) Reig 1550-51, f° 9vo; „de Kijfadere int' ghescheet van Heijst ende Ramscappelle” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 10vo; „de verlaeten Kyfadere” (1720) Mestdagh, nr 1318 D; 'Kijfader' (1956) AWR.

Aangezien deze watergang aan beide waterschapen toebehoorde, werd er af en toe gegeven (= ruzie gemaakt) aangaande het onderhoud en de afvoer. Zie HE, p. 430. Twee bochten van de

ader werden verlaten, toen men in 1656 de IZABELLAVAART uitgroef.

90. KLEIN PRONKENBURG: „west by cleen Pronckeburch” (1531) ABB, A 192, Renten SD, f° 253ro; „de hofstede cum booghaerde ghe-naemt cleen Pronckenburch” (1576) Wat. 717, f° 391vo; „zaeylant, vervallen hofstede Kleyn Pronkenburg” (1793) Mestdagh, nr 1312; „Klein Pronkenburg” (1838) Kaart Drubbel. A 511-12

Een hoeve in het 54e Reig, 300 m ten zuidwesten van GROOT PRONKENBURG. Ca. 1800 afgebroken. Drubbel bracht de naam over naar de hoeve R. Vandenbroucke, 300 m zuidelijker gelegen.

91. KLOKHOF: (± 1910) M. Westyn B 321
Een hoeve in het 62e Reig, met een klokje op het woonhuis. Laatst bewoond door Medard Snaawaert. In 1976 afgebroken wegens de havenwerken.

92. KLOOSTER: „het klooster der meisjesschool onzer gemeente” (1898) GAR, Notulen 1890-1905; „het Klooster” (1901) idem.

In 1897 vestigden Zusters van de Onbevleete Ontvangenis zich in de vroegere herberg SINT-SEBASTIAAN, en openden een meisjesschool. Zie hst. 3, par. 12.

93. KNOKSE STRAAT: „Chemin de Cnocke” (1804) Mestdagh, nr 1310; 'Knockschestraet' (1845) BWR; 'Knockestraet' (1907) GAR, nr 531.1, Kiezerslijst.

De huidige Speelmanstraat die naar Knokke loopt.

94. KORTE VEURST: „een lettelt zuudtoost van wylent een houde hofstede diemen heet tcor-te veurstkin... ande westzyde van een oude vervallen hofstede diemen heet de corte veurst” (1536) KFR 7, f° 31ro en 36vo.

Een verdwenen hoeveke ergens ten noordwesten van de kerk.

95. KOSTERIE: „de huushuere vande costerye”

(1632) RPR 1632-33; „huushuere van het houde costers huys, toebehoorende den disch van Rams-cappelle” (1692) RPR 1692-93. B 186

In de 17e en 18e E woonde de koster op een perceel van de Dis. Vrijestraat 4.

96. KROM MAAIKEN: „t cromme mayken” (1536) KFR 7, f° 34ro; „heet cromme maijkin” (1576) Wat. 717, f° 453vo. B 445

Een maatken = klein maaiveld. Een boogvormig perceel in het 66e Reig.

97. KROM STUK: „cromme sticq” (1728) Gil-liodts 32, f° 384ro. A 530

Een perceel in de zuidoosthoek van het 54e Reig. In 1760 afgesneden door de steenweg.

98. KROMME KRANE A: „een lanck crom stick genaemt de crane cromme” (1576) Wat. 717, f° 557vo; „kromme craene” (nota ± 1650) RV 16021, Omm. Reig, f° 557vo. B 41

De term krane beduidt een darringmoer. Zie HE, p. 431. Een krom, uitgeveend perceeltje in het 82e Reig. Zie Kranenburghoek te W.

99. KROMME KRANE B: „lant datmen heet de cromme crane” (1536) KFR 7, f° 49vo; „crane cromme” (1576) RV 15983, Omm. Reig, f° 396ro. A 568

Zie opmerking bij KROMME KRANE A. Een uitgeveend perceel in het 54e Reig.

100. KROON: „hofstede ende herberge de Croone daer Jooris Maes woont anno 1672” (nota 1672) RV 15983, Omm. Reig, f° 461vo. B 182
Een herberg tegenover de noordwesthoek van het KERKHOF.

101. KWAAD GEMET: „is ghe-naemt t'quaet ghemet” (nota ± 1650) Wat. 717, Omm. Reig, f° 325ro. A 352

Kwaad = moeilijk te bewerken. De betekenis „nauwelijks een gemet” is echter niet uitgesloten. Zie HE, p. 433-434. Een perceel in het 45e Reig.

102. KWADE HOUTIER : „landt dat men heet den quaeden houtier” (1576) Wat. 717, f° 382vo; „den quaden mortier” (1728) Gilliodts 32, f° 382vo.

A 491

Het is niet helemaal zeker welke van de twee namen de oudste is. Kwaad = moeilijk te bewerken.

103. LAAN : „in de Lane” (± 1910) Ch. Devlieghe.

B 371

Een gewezen herberg in SASSTRAAT 60. In noordelijk West-Vlaanderen beduidt 'lane' een laagte in een perceel.

104. LANG STUK : „iacent dicte terre in parrochia de Ramscapelle, et vocantur tlanghestic” (1361) De Flou IX, 242.

Dit lang perceel wordt niet gesitueerd.

105. LANGE HOEK : „de langhe houck” (1370) ABB, A 48, Acta SD, f° 15ro; 'langhehouck' (± 1500) ABB, F 82, Schets Tiendehoeken Dudzele en R; „den langhenhouck... desen houck light in 80e, 76e, 54e ende meestendeel vant' 53e beghin” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 1ro; „den langhenhouck thiende” (1700) RPR 1700-01, f° 8vo.

Deze tiendesectie omvatte het 76e en 78e Reig in Dudzele, het 54e en het grootste deel van het 53e Reig in R. De RODE SCHUUR behoorde toen bij de Schapraaihoek van de parochie Oostkerke. De Lange Hoek is 3 km lang.

106. LEESKENS : „thofstedeken genaempt leeskens” (1651) ABB, F 83, Memorie Pastorietiende Dudzele; „Leeskens of barderen huyszenen” (nota ± 1700) Aanw. 6217, Omm. Reig, f° 467ro; „Barderen huusseken, wilent genaemt Leeskens” (nota 1790) Gilliodts 32, f° 466ro.

Een tijdelijke naam voor het BARDEREN HUIS, waarschijnlijk ontleend aan een bewoner.

107. LENEBRUG : „de lenebrughe” (1447) KOO, A 8, f° 457vo; „den waterganck onder de lenebrugge oost andt dorp” (1574) Reig 1574-75, f° 33vo; „aenden waterganck (= Noordwater-

gang) daer de twee leenebrugghen ligghen” (1576) Wat. 717, f° 326vo.

Even ten oosten van het KERKHOF liepen twee kerkwegels, elk over een voetbrugje oostwaarts. Het hier bedoelde brugje was dit van de NOORDWATERGANGWEGEL.

108. LEOPOLDKANAAL : „Nieuwe vaerd Léopold, of van Zelzaete naer de Noord-Zee, anno 1846 à 1847” (1848) Mestdagh, nr 1150; „Canal Leopold” (± 1850) Kaart Vandermaelen.

Dit kanaal, genoemd naar Leopold I, werd aangelegd om de polders van de Zwinstreek beter te kunnen ontwateren. Het is te R 2,5 km lang, en loopt door het 81e, 82e, 67e, 66e, 59e, 60e en 62e Reig. De volgende wegen en waterlopen werden doorgesneden : de ZUIDWATERGANG, de GROENE WEG A, de NOORDWATERGANG, de DUDZEELSE HEERWEG, de LISSEWEEGSE STRAAT, de DORPADER en de VISWEG.

109. LICEN MOER : „1 stic dat heet Licen moer” (± 1300) Aanw. 1912, f° 86vo.

Vrouwennaam + daringmoer. Deze veenput wordt niet gesitueerd.

110. LISSEWEEGSE STRAAT : „Lissewegsche straete, nu de eenige groote communicatie die gebleven is ten gevolge van het delven der vaerd van Zelzaete” (1844) GAR 13, Straatschouwing; 'Lissewegschestraet' (1845) BWR; „dat de Lisseweghestraet recht getrokken is tot aan de kalsyde van Ramscapelle, bekend op den atlas voor weg n° 7” (1889) GAR 5, Korr.

De weg van R naar Lissewege is de enige die van een brug voorzien werd.

111. LISSEWEEGSE WEGEL : „wegel van Lisseweghe naer Ramscapelle” (1806) Mestdagh, nr 1342.

Dit voetpad splitste, in het 65e Reig, van de DUDZEELSE WEGEL af, en liep door het 69e Reig westwaarts.

112. MAGERE BILK : „mageren bilk” (1728)

Gilliodts 32, f° 389vo.

A 590

Een weinig produktieve weide in het 54e Reig.

113. MEERS : „in 1 stic dat men heet mersch” (± 1300) Aanw. 1912, f° 86vo.

Deze natte weide wordt niet gesitueerd.

114. MELKSTUK : „wert ghenaept t'melckstick” (nota 1633) RV 16018, Omm. Reig, f° 412vo.

A 367-68

Een weide voor melkvee, in het 55e Reig.

115. MOLEN : „te Ramscapelle, eene muelne toebehoorende Janne van Dudzele” (1416) RV 153, Rek. 1416-17, f° 59ro; „Ian de Baenst f. Jans (7 G 240R) daer de muelenwal in leghet” (1447) KOO, A 8, f° 312vo; „byder muelene van Ramscapelle” (± 1500) ABB, F 82, Schets Tiendehoeken Dudzele en R; „den meulenwal daer de meulen van Ramscapelle op staet” (1576) Wat. 717, f° 559vo; „den muelewal die Pieter Pietersen heeft anno 1635; Corn. fs Silvester Diele, muelenaere anno 1669; vidua Dieryck Bruynfaut 1680” (nota's) RV 16019, Omm. Reig, f° 559vo; „den molen van Pieter Soetaert” (1823) GAR 13, Lijst Wegen; „zynen koorwindmolen staande in deze gemeente” (1894) GAR, Notulen.

B 52

De molen werd gevestigd 200 m ten zuiden van de dorpskom. We bespreken het molenrecht in hst. 4, par. 1, maar we kunnen niet achterhalen vanaf welk jaar R een molen gekregen heeft. Ongetwijfeld is ook de molen van R in de godsdiensttroebelen vernield. Vermoedelijk ca. 1630 weer opgericht. Het houten gebouw werd ca. 1896 door een storm vernield. In 1897 bouwde Jozef De Vos een stenen molen. Hij werd opgevolgd door zijn knecht Karel Peel (hst. 3, par. 12), die met zijn dochter Eugenie huwde. Toen de kinders Peel in 1924 de molen aan Pieter Callant verkochten, verhuisde de molenaar Lothaire Peel naar de Kalfmolen te Knokke. Karel Callant, zoon van Pieter, baatte de molen van R uit. Ca. 1935 begon hij met een motor te malen. Toen werden de molenkap en de wieken afgebroken (mededelingen vanwege Maria Westyn, de huidige mo-

lenarin). Zie ook L. De Vliegheer, Kunstpatrimonium van de Zwinstreek, p. 178.

116. MOLENBILK : 'muelenbilck' (nota ± 1700) RV 16021, Omm. Reig, f° 558ro.

B 57

De weide waarin de molenwal ligt.

117. MOLENHUIS : „Rams cappelsche molen ende molen-huijs” (± 1770) Mestdagh, nr 1331.

Het molenaarshuis staat langs de oostzijde van de MOLEN, Ramscapellestraat 66, bewoond door Maria Westeyn.

118. MOLENWEG : „den muelenwegh” (1576) Wat. 717, f° 559vo; 'meulenweg' (1848) Mestdagh, nr 1150.

B 45, 49-50 west

Dit wegje liep door het 82e Reig, langs de MOLEN heen, tot de GROENE WEG A. Het tracé ervan bestaat nog op de westzijde van de percelen A 45 en 49. Het zuidoende is ingenomen door de Heistlaan.

119. MOTE : „opden suutwesthouc, forme van eene mote” (1728) Gilliodts 32, f° 422ro; „met eenen hoogen rondon wal” (nota 1788) Wat. 717, f° 419vo; „met een mote” (1841) Mestdagh, nr 1315.

B 383

Een ovale ophoging met een doorsnede van ca. 40 m, in het 60e Reig. Daarrond lag een brede walgracht. Het terrein is ca. 1965 grotendeels geplaneerd. Reeds in het landboek van 1447 wordt geen bewoning meer vermeld.

120. NERINGHOEK : „boesten Cattheem in die nederde” (± 1300) Aanw. 1912, f° 86vo; „die nederinge” (1370) ABB, A 47, Acta SD, f° 15ro; „in parrochia de Raemscapelle inde nederde, de wech die loopt te Heys waert ande westsyde” (1437) De Flou XI, 132, 'nederinchouc' (± 1500) ABB, F 82, Schets Tiendehoeken Dudzele en R; „den nerynckhouck behindt in de prochie van Ramscapelle, zuut byden dorpe ande huelbrugge” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 10ro; „den neiryckhouck” (1700) RPR 1700-01, f° 8vo.

Nedering/nering beduidt neder, d.i. laaggelegen terrein. De bewuste tiendesektie omvat het 55e, 67e, 68e, 81e en 82e Reig, die grotendeels uit putten en 'nederynghen' bestaan. Reeds in de 13e E werden daar klei en turf uitgegraven.

121. NIEUWE WEG : (een perceel) „in die prochie te Ramscapelle vor Willem Joyaerds oost over den wech, streckende of noordhalf den nieuwen weghe, ende of zuuthalf Michiels Bueseghers” (1332) SAB, Geluwenbouc, f° 104ro.

Blijkbaar woonde W. Joyaert toen op de hoeve Drie Pijpen in de zuidoosthoek van het 76e Reig; aan de oostzijde ervan loopt „den wech”, het bewuste perceel ligt in de zuidwesthoek van het 54e Reig. De weg langs de zuidzijde van het 76e en 54e bg werd toen nog nieuw genoemd, waarschijnlijk omdat de bedoelde sektor oorspronkelijk zuidelijker lag.

122. NOORDVLIET : „de aerdemeet upde noortvliet” (1536) KFR 7, Ligger Dis, f° 21vo.
Deze waterloop strekt van de NOORDWATERGANG, door het POORTERSGAT noordwaarts.

123. NOORDWATERGANG : „den noordwaterganc” (1451) ABB, A 190, Renten SD, f° 79vo; „den noordt ramscapelle waterganc” (1531) ABB, A 192, Renten SD, f° 253vo; „Noord Watergang” (1838) Kaart Drubbel; 'Noordwatergang' (1883) AWR.

De Dudzeelse Watergang splitst zich 2,5 km ten noorden van Dudzele in twee takken die oostwaarts door R lopen. De noordelijke tak passeert langs de dorpskom.

124. NOORDWATERGANGWEGEL : „Noord Watergangwegel, sentier de Ramscappelle à la limite de Heyst” (1845) BWR.

Dit voetpad liep van de kerk oostwaarts over de LENEBRUG, volgde ca. 1 km de NOORDWATERGANG, en sloot ten noorden van de RODE POORT bij de Noordwatergangwegel van Heist aan.

125. NOORDWEG : „den weg genaemd den Noord-weg” (1839) Drubbel, Besch. Eie-Reig, p. 104.

De heerweg tussen het 45e en 46e Reig ligt ten noorden van de hoofdweg tussen Dudzele en W.

126. OLBOUDS STEDE : „in Raemscapella, que terra dicitur fondus Olbouds” (1307) De Flou XI, 740.

Dit perceel wordt niet gesitueerd. De Flou vertaalt fundus door werf.

127. OLMSTUK : „t'ollemsticq” (1728) Gilliodts 32, f° 446ro. B 467

Een perceel in het 65e Reig, met een rij olmen.

128. OOSTKERKSE STRAAT : „Chemin d'Oostkercke” (1804) Mestdagh, nr 1310.

Deze weg loopt van de WESTKAPELSE STRAAT uit naar Oostkerke.

129. OOSTRAMSKAPELSE HEERWEG : „het vermaken vanden oostrams cappelschen heere-wech” (1601) Reig 1601-02, f° 13vo.

Vermoedelijk gaat het om de OOSTKERKSE STRAAT.

130. OOSTRAMSKAPELSE HOEK : „den Oostrams cappelschen houck beghint te Ramscappelle, zoot vander kercke ande huelbrugghen” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 13vo; „den oostrams cappelle houck thiende” (1700) RPR 1700-1701, f° 7vo.

Deze tiendesektie omvatte het 45e en 46e Reig, die ten oosten van het dorp liggen.

131. OSSEBILK : „eenen vettebilck ghenampt den ossebilck” (1501) BB, nr 2, f° 104vo; „den ossebilck” (1799) Bl. Wat. port. 31, nr 1151.

B 308-10; 316

Een vetweide voor ossen in het 64e Reig.

132. PALINGPOT : (± 1900) Ch. Devlieghe.

B 445

Een herberg bij de zuidoosthoek van de RAMS-

KAPELSE BRUG, op de dijk van het LEO-POLDKANAAL, een verzamelplaats voor de palingvissers van het kanaal. Sasstraat 53. We kunnen de traditie aannemen, die Ch. Devlieghe vermeldt, nl. dat de herberg gegroeid is uit een barak voor de werklieden, die bij het kanaalwerk hielpen.

133. PANEETS HOF: „was Pieter Panneets hof” (1447) KOO, A 8, f° 554ro; „wilent een hofstede ghenamt Paneets hofstede” (1576) Wat. 717, f° 395ro; „een hofstedekin genaemt Panneets hofstede” (1728) Gilliodts 32, f° 398ro.

A 625

Een hoeve in het 54e Reig, genoemd naar een vroegere boer; nu bewoond door Andries Lierman.

134. PASTORIE: „de pastorye” (1643) RPR 1643-44; „Pastorie huys” (nota 1802) Aanw. 6217, Omm. Reig, f° 460vo; „bouw van het pastoreel huis... metselwerk in karreelsteen” (1880) GAR 17, Dossier Pastorie.

Een jongere naam voor de PRIESTRAGE.

135. PAPEBILK: „Curatus de Ramscapelle, een viercant bilcxkin, zom hooghe ende zom neder lant, pittende” (1576) Wat. 717, f° 454vo; 'Papebilck' (nota ± 1800) GAR 76, Omm. f° 458vo.

B 193

Dit perceel van 5 G in het 66e Reig behoorde aan de 'pape' = pastoor.

136. PATOTELEM: „bilcq... Patotelem” (nota 1790) Gilliodts 32, f° 461ro.

Een weide van 9 G in het 67e Reig, waar in de 18e E een armoedig huisje stond, met de bijnaam Patotelem.

137. PELIKAAN: „tusschen Selzaetebrug en de Herberg de Pelikaan” (1930) GAR, nr 842, Buurtspoorwegen.

A 525

Een huis op de zuidwesthoek van de FONTEINESTRAAT, waar tot ca. 1925 een herberg gehouden werd.

138. PIETER SMOUTS STUK: „heet Pieter Smouds stic” (1447) KOO, A 8, f° 310 ro.

B 67 noordwest

Een perceel in het 82e Reig.

139. POORTERSGAT: „den heerwech by Poorters gat” (1538) Reig 1538-39, f° 5vo; „een adere in Ramscappelle by Poorters ghat” (1552) Reig 1558-59, f° 13ro.

De heule in de LISSEWEEGSE STRAAT, over de NOORDVLIET; genoemd naar een naburige bewoner.

140. POORTERSGATADER: „Poorters Gat Adere” (1838) Kaart Drubbel; 'Pootersgatader' (1883) AWR.

Een jongere naam voor de NOORDVLIET, die door POORTERSGAT loopt.

141. POORTERSGATWEG: „den heerwech te Poortersgate” (1572) Reig 1572-73, f° 9vo; „den heerwech ghenamt Poortersgat in Ramscappelle” (1630) Reig 1630-31, f° 9ro; „den weg genaemd de Poortersgate” (1839) Gilliodts, Beschr. Eie-Reig, p. 115.

De LISSEWEEGSE STRAAT loopt over POORTERSGAT.

142. POTSHOOFTS LAND: „weduwe Jan Spierincx, dat men heet potshoofd landt” (1536) KFR 7, f° 6vo; „eenen grooten vetten bilck ghenamt het potshoofd” (1642) BB, nr 5, I, f° 196vo; „Jan Coenraet Boddens leen, genaemt Potshoofd, twelcke ghecommen es van Pieter Immeloot” (1648) Proostse, Reg. 161, f° 169vo.

B 199; 202-203

Een weide van 18 G in het 65e Reig; een achterleen van het Hof te Ramscapelle. Idem als STEENOVENBILK B. Reeds vroeg werkte daar een tegelrie, zodat over een grote oppervlakte de klei- en/of de turflaag weggegraven is. De POORTERSGATADER diende als vaarweg naar de NOORDWATERGANG. Waarschijnlijk werd de steenoven in de tweede helft van de 14e E uitgebaat door Jakob Potshoofd. Deze behoorde bij diegenen die in 1388 karelen leverden aan Brugge (hst. 5, par. 4).

143. PRIESTRAGE : (huis van) „de prochyte pape van Ramscappelle” (1447) KOO, A 8, f° 313ro; „den heerwech ieghens over de pryestrage van Ramscappelle” (1536) KFR 7, f° 8ro; „de priestrage daer heer Willem Moens woont” (1576) Wat. 717, f° 456vo. B 181

De woning van de pastoor stond steeds even ten zuiden van de kerk. Wel werd het huis meer dan eens herbouwd of hersteld.

144. PROCESSIEWEG : „den ommeganck ofte processiewegh” (nota 1790) Gilliodts 32, f° 449vo. De nota slaat op de VISWEG tussen het 65e en 66e Reig. De gewone processie van de parochie volgde blijkbaar een deel van de DUDZEELSE HEERWEG, van de VISWEG, en van de LISSEWEEGSE STRAAT.

145. PRONKENBURGHEULE : „de huele te Pronckenburch” (1601) Reig 1601-02, f° 17vo; „de heule van Pronckenburgh” (1718) Reig 1718-1719, f° 31ro; „stellen vande leenstaecken inde Pronckenburgh heule” (1726) Reig 1726-27, f° 29ro; „240 mouffensteen ten dienste vande heule aen Pronckenburgh” (1729) Reig 1729-30, f° 33ro. De brug over de ZUIDWATERGANG, 250 m ten westen van GROOT PRONKENBURG.

146. PROOSTBILK : „20 roeden aders ghelegghen ontrent de proostbilck in Ramscappelle, toebehoorende dheer Alexandere van Eyewerfve” (1619) Reig 1619-20, f° 17vo. B 206bis; 208 Een weide van 10 G in het 69e Reig, waarop een rente van het Proostse lag : (belast) „int hoofmanschip van Jooris van Houcte, per proostbouck” (Wat. 717, f° 465ro).

147. PUITWEIDE : „een jeghenooode ghenaeft de Puweweede” (1534) ABB, F 82, Ligger Kapellanie; „dit landt (= B 275-76) licht in eene ieghenooode ghenaeft de Pudeweede” (1536) KFR 7, f° 10vo.

Het bedoelde gewest vormt het midden van het 69e Reig. Daar lagen vele 'pittende' percelen en moerassige weiden, een paradijs voor kikvorsen. Op de Puiteweide staan nu gastanks.

148. PUTTEN : (perceel) „daer de voetstye over licht up twesthende ende heet de pits” (1536) KFR 7, f° 6ro; „inde pits” (1576) Wat. 717, f° 557vo. B 40

Een uitgegraven perceeltje in het 81e Reig. Het hier bedoelde voetpad diende om de GROENE WEG A gedeeltelijk te vermijden.

149. QUITTERHOEK : „eene jeghenooode ghenaeft de Quittere” (1576) Wat. 717, f° 439ro; „een adere in Ramscappelle inde Quittere” (1580) Reig 1580-81, f° 21ro; „den Quitterhouck beghinnende inde prochie van Ramscappelle ten westhende vanden kerchove” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 11ro; „den quytterhouck thien-de” (1700) RPR 1700-01, f° 7vo.

Deze naam slaat op de tiendesectie, die het 59e, 60e, 61e, 62e, 64e, 65e, 66e en 69e Reig omvatte. In 1325 ontmoeten we de persoonsnaam Quitter te R : „van Jan Quitters lande” (Aanw. 49, f° 154ro).

150. RAMSKAPELLE : „in parrochia de Ramscapella” (1260) De Flou XIII, 267; „in parrochia de Ramscapella” (1260) Charter, blauw nr 4373; „in parrochia de Ramscapella” (1263) idem, nr 4235; „in Ramscapelle” (1305) SBR feb.-sept. 1305, f° 83vo; „le proche de Romscappelle... le proche de Roemscappelle” (1330) RH 45925, BB, f° 27vo; „binder prochyte van Raemscappelle” (1360) Charter, blauw nr 4235; „te Raemscapelle” (1401) SBR 1400-01, f° 44ro-45ro; 'Ramscapella' (1455) J. Warichez, o.c. p. 34; „de prochie van Ramscappelle” (1626) RPR 1626-27; „la commune de Ramscappelle” (1797) FF 1242, Tabel Bevolking; 'Ramscapelle' (1838) Kaart Drubbel. Het toponiem komt nog tientallen keren voor in allerlei topografische documenten en rekeningen, en bij De Flou XIII, 267-271. Maar zijn citaten uit 1138 en 1165 bedoelen R aan de IJzer.

De parochie R is in de 1ste helft van de 13e E uit Dudzele afgescheiden. Toen werd de oorspronkelijke kapel tot parochiekerk verheven. Men heeft de naam van deze kapel behouden. Het eerste lid is waarschijnlijk de naam van de persoon, die de grond schonk en de eerste bidplaats

hielp bouwen. E. Strubbe, in „Egidius van Bre-dene”, bespreekt een familie van rijke Brugse poorters uit de 13e E, die de naam Raem droeg. Hendrik Raem werkte mee aan de landwinning te Moerkerke. De Flou XIII, 279, situeert in 1283 de Ramspolder te Moerkerke. ADP, LL 1016, Cart. St.-Kwintins, f° 42ro, vermeldt in 1324 „de polro Philippi Raems” op de rechteroever van het Zwin.

We kunnen dus best aannemen dat Hendrik Raem ca. 1230 gronden bezat in de omgeving van de dorpskom, en dat hij aan de stichting van „Raems capelle” meewerkte.

151. RAMSKAPELSE BRUG : „Pont de Rams-capelle” (± 1850) Kaart Vandermaelen; „de Ramscappelsche Brug over de Vaerd van Zelzae-te” (1874) GAR, Notulen 1872-90; „Pont de Ramscapelle” (1889) ANH, Doos 6, Kaart Oost-waterschap.

Deze brug werd ca. 1845 gebouwd op de plaats, waar het LEOPOLDKANAAL de LISSEWEEG-SE STRAAT afsneed.

152. RAMSKAPELSE HEERWEG : „upden Ramscappelschen heerwech, by Claeys Heinde-rycx (zie Bardenen Huis), commende naer Staper-voorde” (1603) Reig 1603-04, f° 13vo; „den Rams-cappelschen heerwech” (1616) Reig 1616-17, f° 14vo; „stratwerk upden groenen Ramscappelle-wech” (1622) Reig 1622-23, f° 12vo; „een quae-den put inden Ramscapelschen heerwech by t bar-deren huuseken” (1674) Reig 1674-75, f° 23vo; „Heerweg naer Ramscappelle” (± 1843) Mest-dagh, nr 1336.

Van Dudzele uit kon men, zowel langs de BRUG-SE HEERWEG als de GROENE WEG A, R bereiken. Daarom droegen beide wegen de be-wuste naam.

153. RAMSKAPELSE STEENWEG : „tmaecken van een reck in de nieuwe straete naer Rams-cappelle” (1759) Eie-Reig 1759-60, f° 19ro; „de Ramscappelsche calsijde” (1784) Eie-Reig 1784-1785, f° 5vo; „calcijde van Ramscappelle naer de

gonne van Westcappelle, geleijt ten jaere 1765” (1795) Mestdagh, nr 1338; „den arm van Rams-cappelle” (1810) Eie-Reig 1810-11, f° 22vo; „Cal-syde van Ramscappelle” (1838) Kaart Drubbel; 'Ramscappellesteenweg' (1845) BWR.

In 1760 begon de watering Reigaarsvliet, van het zuiden uit, de SAKRAMENTSWEG recht te trekken en te kasseien. De steenweg werd verder door het 55e en 82e Reig getrokken, zodat de dorpskom ca. 1765 met de steenweg Brugge-Westkapelle verbonden geraakte (zie HEISTSE STEENWEG). De naam gold voor de gehele steenweg van de zuid- tot de noordgrens.

154. RAMSKAPELSE STIE : „vander stide die van Ramscappelle loopt te Heys waert” (1447) KOO, A 8, f° 483vo; „de voetstie die naer Heyst... de Ramscappelsche stye” (1536) KFR 7, f° 26ro; „de voet ofte kerkweg” (1720) Mestdagh, nr 1318 D; 'voetstie' (± 1750) Mestdagh, nr 1311.

Dit voetpad liep door het 25e Reig naar Heist, maar heette toch niet de „Heistse Stie”. De wegel sloot bij de Ramskapelse Stie te Heist aan.

155. RAMSKAPELSE STRAAT : 'Ramscappel-schestraet' (1845) BWR.

Een tijdelijke naam voor de huidige JONCKHEE-RESTRAAT die, op het oosteinde te W, de Rams-kapelse Straat heette.

156. RAMSKAPELSE WATERGANG : „nort van Dudzele upden waterganc te Ramscapelle waerd” (1339) SBR 1339-40, f° 123vo; „den rams-cappelschen waterganck, die loopt van der hogher brughe te Ramscapelwaert” (1435) De Flou XIII, 278; „den Ramscappelschen waterganck beghin-nende te Stapelvoorde, streckende vandaer tot de huelbrughe te Ramscappelle int dorp” (1560) Reig 1560-61, f° 16ro; 'Ramscappelschen water-gang' (± 1750) Mestdagh, nr 1336.

De NOORDWATERGANG verbond Ramscapelle met het waterwegennet van Dudzele en Westka-pelle.

157. REISDUIF : (± 1910) M. Westyn.

Deze vroegere herberg op de plaats van de KROON was de verzamelplaats voor de duivel-liefhebbers.

158. RIETHUIS : „naer het Riethuus” (1561) Reig 1561-62, f° 17ro; „een huysen op t suuthende genaempt t Riethuus” (1576) Wat. 717, f° 372vo; „t' rijethuijs alsnu vervallen” (1596) ABB, H 78, Ligger Tiende, f° 1vo; „zaeylant genaemt triethuus” (1739) Mestdagh, nr 1315. A 466
Een huisje gebouwd met hout en riet, langs de weg die van R naar Oostkerke liep.

159. RODE POORT : „een adere... streckende van byder hofstede ter Roopoorte naer de Duvekeete” (1567) Reig 1567-68, f° 20vo; „de hofstede daer Jacop Damast up woont, mette geele walgracht rontomme hietoeghemeten totten upcant vanden houvere... den heerwech die strect naer de Roopoorte” (1576) Wat. 717, f° 185ro en 412vo; „de hofstede ter Roode Poorte daer Pieter Eelandt op wuendt” (1596) ABB, H 78, Ligger Tien-de, f° 11ro; „byder hofstede ghe-naemt de roode poorte, daer Servaes Fontaine up wuendt” (1689) ABB, A 189, Cart. SD, f° 55ro; 'Roytduere' (1778) Ferraris, Kaart Sluis, nr 23 (B 3); 'Roode Poort' (1838) Kaart Drubbel; 'Roode Poort, Ferme' (± 1850) Kaart Vandermaelen. A 140
Deze hoeve in het 24e Reig staat op een rechthoekige verhevenheid van 80 m x 50 m, met hetzelfde hoogtepeil als de DUIVEKETE. De walgrachten zijn nagenoeg opgevuld. De hoeve bezat duidelijk een rode ingangspoort.

160. RODE SCHUUR : „de hofstede daer Lieven Hebbelynck op woond” (1576) Wat. 717, f° 375ro; „de hofstede genaemt de rooscheure int' 55e beghin van groot Reijgarsvliet” (1596) Ligger Tien-de, f° 1ro; 'hofstede rooscheure' (1801) Kaarten-Plannen 350; 'Rooscheure' (1838) Kaart Drubbel. Een hoeve in het 53e Reig; een eeuw geleden verdwenen. De bepaling rood betrof de kleur van de dakpannen of van de deuren. A 443

161. ROMMELARE : „binnen der prochy van

Ramscapelle, noord van der kercke... een sticlands datmen heet Rommels sticke lands” (1398) Charter, blauw nr 2644; „heet den rommelare” (1447) KOO, A 8, f° 484ro; „heet den rommelare” (1536) KFR 7, f° 9vo; „genaemt de rommelaere” (± 1775) Mestdagh, nr 1311. A 38
Een perceel in het 25e Reig, genaamd naar een persoon.

162. ROZENDALE : „lant datmen heet Rozendale” (1536) KFR 7, f° 13vo; 'heet Roosendaele' (1657) Charter, blauw nr 7773. B 394
Een perceeltje in het 60e Reig. Een fantazienaam of een rozentuin ?

163. RUCHIL : „landt datmen heet den ruchil... heet den ruchil” (1536) KFR 7, f° 2vo en 50vo; „een driehoucte sticcken ghe-naempt de Rachille” (1576) RV 15983, Omm. Reig, f° 394ro; 'rachille stick' (1739) Mestdagh, nr 1315. A 562
Een perceeltje in het 54e Reig. Een mogelijke interpretatie is rug + hil. Maar het terrein is vergraven, zodat we niet meer kunnen nagaan of het om een hoogte gaat.

164. SAKRAMENTSWEG : „den heerwech streckende van ande Drie Pijpen tot ande Groene-wech, ende es ghe-naempt t helich sacramentstrate” (sic) (1625) Reig 1625-26, f° 7ro; (delven) „inden zuydwatrganck beghinnende ande heule int Sacramentswekelken (sic) tot Ramscapelle, ende vandaer noortoostwaert” (1678) Reig 1678-79, f° 37vo.

De heerweg die van de GROENE WEG A naar de Drie Pijpen liep. Vermoedelijk ging de Sakramentsprocessie langs de volgende wegen: de GROENE WEG A, de Sakramentsweg, de weg langs de zuidzijde van het 54e Reig, de OOSTKERKSE en de WESTKAPELSE STRAAT. Zie de omloop van de PROCESSIEWEG.

165. SAS : „het sas alhier” (1854) GAR 3, Korr.; „eene verzekeringssluijs voor de nieuwe vaerd van Scheepdonck” (1854) GAR, Notulen 1849-70.
Ter hoogte van de bestaande RAMSKAPELSE

BRUG legde men in 1854 een brug over het SCHIPDONKKANAAL. In die brug werd een sluis gebouwd, die het zeewater kon tegenhouden voor het geval de sluizen te Heist begaven.

166. SASSTRAAT : (1907) GAR, nr 531.1, Kiezerslijst.

Het deel van de LISSEWEEGSE STRAAT tussen de HEISTSE STEENWEG en het SAS.

167. SCHEIDINGSADER : „een adere int ghescheet van dese wateringhe van Reygarsvliet ende de wateringhe van Eyesluus, streckende van byder hofstede ter Roopoorte naer de Duvekeete” (1567) Reig 1567-68, f° 20vo; 'Scheidingsader' (1956) BWR.

De KIJFADER vormt de scheiding tussen de watering Reigaarsvliet en de parochie R enerzijds, Eiesluis en Heist anderzijds.

168. SCHERPENESSE : „Raemscapelle... ex 2 mensuris 59 vergis, et vocatur Scarpinesse” (1396) ABB, A 187, Cart. SD, f° 94vo; „sinte Donaes lant datmen heet scerpenesse” (1536) KFR 7, f° 29ro; „heet scerpenisse” (1576) Wat. 717, f° 425vo.

B 403-408

Deze nesse-naam is misschien uit de periode voor de indijking overgebleven. De noordoosthoek van het latere R kan behoord hebben bij een aanwassende landtong die omstreeks 1000 Scherpenesse heette. In dit geval is de naam alleen voor het bedoelde perceel van SD blijven bestaan. Gyseling, Toponymisch Woordenboek, 896 : „skarpa, scherp” + „nasja, landtong uitspringend in zee of benedenrivier”. Zie ook HE, p. 435. KZ, p. 407 : Scharpoord. Nesse vormt het tweede lid in verscheidene plaatsnamen van Zeeland en Holland.

Anderzijds wijzen we op het feit dat het perceel scherpe hoeken bezit, en dat het volgens de ommeeloper uit 'neder lant' bestaat. De interpretatie scherp + nes, kan dan aangenomen worden. Nes = nat in het Westvlaams.

169. SCHIPDONKKANAAL : 'Vaart van Scheep-

donk' (± 1860) Mestdagh, nr 1309.

Het AFLEIDINGSKANAAL van de Leie ontleende deze naam aan de plaats Schipdonk. Zie HE, p. 451.

170. SCHIPSTALE : „heet sceipstale” (1447) KOO, A 8, f° 426ro : „es leen genaempt schipdaele” (1576) Wat. 717, f° 383ro; „acht ghemeten, ende is ghenaept tgoet te Schipstale” (1642) BB, nr 5, I, f° 201vo. A 477-81

Een perceel in het 53e Reig, een achterleen van het Hof te Gramez. Waarschijnlijk genoemd naar een vroegere leenhouder, geheten 'van Sceipstale'. Vgl. POTSHOOFTS LAND. De Flou XIV, 210, kent een leengoed Schipstale te Dudzele en Lissewege.

171. SCHOOL : „een huysken in Ramscappelle bewoont door den coster, dienende voor de schoole vande joncheydt” (1676) RPR 1676-77; „het huys by hem (= koster Joos Debruyne) bewoont tot houden vande schole, ende leeren vande kinderen” (1708) RPR 1708-09, f° 17ro.

De kinderen van de parochie werden in de KOSTERIE onderwezen.

172. SCHUTTERS HOF : „een schotters hof met doelen daer in staende, zulcx als sij nu seer bequaem daer toe hebben ende houdende sijn binnen seker jaeren herrewaerts, hemlijeden daer toe ghegheven ende gelegateert” (1546) GAR 78, Gildeboek, Oktrooi; „een adre in Ramscappelle, noordt by 't scottershof” (1554) Reig 1554-55, f° 10vo; „de gilde van st. Sebastiaen in Ramscappelle, over Arnout vander Gote, ende is t schottershof” (1576) Wat. 717, f° 412ro; „is het schottershof van St. Sebastiaen, met een huys daeropstaende” (1719) Proostse 220, f° 206vo; „het schottershof compiteerende de oude mansgilde deser prochie van Ramscappelle” (1785) GAR 78, Gildeboek, f° 82ro. A 163-64

De Ramskapellenaren begonnen in de eerste helft van de 16e E een schuttersgilde in te richten. In 1546 kregen ze een officieel oktrooi. De gilde verviel in de eerste helft van de 19e E. Daardoor ge-

raakte het Schuttershof in onbruik. M. English, De Sint-Lenaardbedevaart te Dudzele, p. 23 : in 1594 bezochten schutters van R de ommevang van Dudzele.

173. SINT-SEBASTIAAN: „dherberghe ghenaeamt sinte Sebastiaen, daer Gillis de Fruut anno 1635 inne wuendt... Laureins Ombejaegher 1691 (nota's) RV 15993, Omm. Reig, f° 415ro; „Charle Davidt, brauwere ende herberghier ter dese prochie” (1721) RPR 1721-22; „Jacob Eeuwouts, brauwer ende herbergier” (1734) RPR 1734-35, f° 11ro; „St. Sebastiaen, in het dorp oost van de kercke” (1768) RV 582, Reg. Herbergen, f° 12ro; „herberge genaemt Ste Sebastiaen” (nota 1788) Aanw. 6217, Omm. Reig, f° 415ro; „herberge St. Sebastiaen” (1836) Mestdagh, nr 1337; „in de afspanning St. Sebastiaan, by d'heer Joannes-Petrus Bulcke te Ramscappelle” (1873) Mestdagh, nr 1324. A 178-80

Deze herberg even ten zuiden van de kerk is een van de oudste van R. Ze diende als vergaderlokaal voor de St.-Sebastiaansgilde, en als GE-MEENTEHUIS A. In 1897 vestigden de Zusters zich in de vroegere herberg. Ramscappellestraat 63. Zie KLOOSTER.

174. SLUISE STEENWEG : 'de Sluyssche Kalsyde' (± 1860) Mestdagh, nr 1318 E; 'steenweg naar Sluis' (1907) GAR, nr 531.1, Kiezerslijst. De heerweg langs de zuidzijde van het 54e en 53e Reig werd in 1760 rechtgetrokken en gekasijd. Deze steenweg reikte eerst tot Westkapelle, maar werd in 1818 tot Sluis doorgetrokken.

175. SMISSE A : „het maecken vande nieuwe smesse” (1633) RPR 1633-34; „huus daer Kaerle Hoornaert wuendt 1635” (nota) RV 15996, Omm. Reig, f° 460ro; „int kercken huys, de smisse voornoemt” (1638) RKR 1638-39; „in het dorp int 66e begin, d'huyssynghe ende hoovynghe, wese eene smisse daer Pieter Hulst woont” (1726) KFR 15, Reg. O.-L.-V.-Mis; (koster Debruyne heeft) „gecedeert eenige roeden van syne hovenieringe tot het maeken van eenen nieuwen kelder

aenden huuse de smisse” (1754) idem.

We weten niet waar de smisse van Ramscappelle vóór de godsdiensttroebelen gevestigd was. Het is in elk geval zeker dat de parochie vanaf 1633 weer over een smisse beschikte. Dit bedrijf werd in de vroegere KAPELLANIE gevestigd (hst. 2, par. 9).

176. SMISSE B : „Phillippe Delange, smisse” (nota 1802) Aanw. 6217, Omm. Reig, f° 459ro; „Joannes Van Den Broucke, smedt Ramscappelle” (± 1850) Mestdagh, nr 1329. B 191 B
Een tweede smisse werd gebouwd langs de HEIST-SE STEENWEG. Vanaf RPR 1707-08 ontmoeten we smid Vedast Derouck.

177. SMISSE C : „in de herberg genaemt St. Sebastiaen eene smisse opterigten” (1853) GAR, Notulen 1849-70. A 179 A
In 1853 verplaatste Jan Delariviere de SMISSE B naar de bijgebouwen, waar vroeger de brouwerij van SINT-SEBASTIAAN gevestigd was. Ramscappellestraat 65.

178. SMISSE D : (ca. 1880) Ch. Devlieghe. Ca. 1880 vestigde Theophiel Couvreur uit Vlissingem zich als smid te R. Vanaf dit moment werkten er steeds twee smissen. Arthur Couvreur hield ook herberg tot ca. 1920. De Smisse D viel stil, toen de genoemde in 1947 naar Driewege te Knokke verhuisde. Ramscappellestraat 51.

179. SMISSE E : „Constant Westyn hoefsmid alhier” (1898) GAR, Notulen 1890-1905, „in de Smisse-Afspanning” (± 1910) M. Westyn.

A 97-101
Op 7 juli 1898 gaf de gemeente de toelating aan de kerkfabriek om 12 a 46 ca tegen 2000 fr te verkopen aan smid Konstant Westyn (GAR, Notulen 1890-1905). De genoemde moest immers de SMISSE C verlaten. Hij werkte in de Smisse E tot 1931. Zijn zoon Maurice werkte verder als hoefsmid. Tegelijk hield hij een herberg tot 1954. Ommevang 28.

180. SMISSESTRAAT : 'Smissestraet' (1845) BWR; 'smissestraet' (1907) GAR, nr 531.1, Kiezerslijst.

Een andere naam voor de DUDZEELSE HEERWEG; genoemd naar de SMISSE A.

181. SMOUTS MOER : „lant datmen heet smouts moer” (1536) KFR 7, Ligger Dis, f° 3vo; „nederachtigh lant genaemt Smouts moer” (1576); 'smoutsmoer' (1728) Gilliodts 32, f° 557ro. B 66
Persoonsnaam + daringmoer; een veenput in het 82e Reig.

182. SPIJKERBILKEN : 'De Spycker bilcken' (1761) Bl. Wat. port. 31, nr 1155. B 206

Een weide in het 69e Reig, belast met een verplichting aan de voorraadschuur van de Graaf te Brugge. Zie Gilliodts, Inv. Arch. Stad Brugge IV, 232; Verwijs-Verdam VII.

183. STAPELVOORDE : „is genaemt stappelvoorde; is genaemt Stabelvoorde” (1747) Bl. Wat. port. 31, nr 1156. A 454-58

Een perceel in het 53e Reig, vermoedelijk genoemd naar een zekere 'van Stapelvoorde'.

184. SMITS STUK : „ghenaempt t smit stick” (nota 17e E) RV 16018, Omm. Reig, f° 413ro; „genaempt t smisse sticq” (1728) Gilliodts 32, f° 412vo. A 349

Persoonsnaam + stuk. Een perceel in het 55e Reig.

185. STEENMAAT : „heet den steenmaet” (1576) Wat. 717, f° 432vo. B 327

Een afgegraven perceel in het 62e Reig. Het eerste lid kan erop wijzen dat ook hier een steenoven gewerkt heeft. Het was immers, langs de DORPADER en de NOORDVLIET, met de NOORDWATERGANG verbonden.

186. STEENOVEN A : „met eenen hoven upden noortoosthouc daerop staende” (1576) RV 15995, Omm. Reig, f° 414vo. A 341

Een perceeltje van de Scholieren van de Wijngaard in het 55e Reig, waar een steenoven gestaan heeft.

187. STEENOVEN B : „een neder stick ghe-naemt de steenhoven” (1576); „beplant met olmeboomen” (nota ± 1680); 'busch 1716' (nota) Wat. 717, f° 328vo. A 151 oost

Een vroegere steenoven in het 46e Reig.

188. STEENOVENBILK A : „een groote neder oneffen bilck” (1576) Wat. 717, f° 552ro; 'steenhoven bilcq' (1728) Gilliodts 32, f° 552ro. B 95
Een uitgebakken weide in het 81e Reig.

189. STEENOVENBILK B : (ader) „gheleghen ieghens den steenhoven bilck in Ramscappelle” (1623) Reig 1623-24, f° 20ro; 'steenovenblicq' (1728) Gilliodts 32, f° 450ro; „wilent genaemt het poodtshoofd landt, ende nu den steenovenbilck” (nota 1782) Gilliodts 32, f° 450ro.

Hier gaat het om het POTSHOOFDS LAND.

190. STREPE : „in Raemscapelle una mensura vocatur strepe, westhalf Dierins Coninx lande” (1260) De Flou XV, 535.

Een smal perceel; wordt niet gesitueerd.

191. TASSE : „een crom houckende stick ghe-naemt de Tassche” (1576) Wat. 717, f° 322ro; „stick genaemt de tassche” (1719) Proostse 220, f° 201ro. A 391 oost

Een perceel in het 45e Reig, in de vorm van een buidel. Verwijs-Verdam VIII, 89 : tassche, buidel.

192. TEGELOVEN A : „daer de teghel boven up staet” (1447) KOO, A 8, f° 309vo. B 85
Een steenoven in het 82e Reig.

193. TEGELOVEN B : „metten lande daer den teghel hoven up staet” (1447) KOO, A 8, f° 331vo. B 64 noord

Een steenoven in het 82e Reig.

194. TEGELRIE A : „landt datmen heet de tegelrie” (1536) KFR 7, f° 50vo; „een crom neder oneffen stick, ghe-naemt de teghelrye” (1576) Wat. 717, f° 388vo; „een stucken hoygars genaemt de tegelrije” (± 1780) Mestdagh, nr 1313. A 580-81
Een uitgebakken perceel in het 54e Reig.

195. TEGELRIE B : „neder stick garsland, leen genaemt de tegelrye” (1576) Wat. 717, f° 406ro.

A 300

Een gewezen steenoven in het 55e Reig.

196. TITS : 'Den Tits' (± 1910) M. Westyn.

Een vroegere herberg in de dorpskom, Ommegang 20.

197. TOREN : „in den Toren” (± 1910) M. Westyn.

Een gewezen herberg in de dorpskom, Ramskappellestraat 40.

198. VERTRISEN HOFSTEDEN : „noord over den wech, ende heet Vertrisen hofstede” (1329) Charter, blauw nr 6922.

Een perceel ergens ten noordoosten van de kerk, genaamd naar 'vrouw Trice'.

199. VISWEG : „den heerwech die loopt duer tpothoofd lant” (1536) KFR, Ligger Dis, f° 4ro; „den ouden ende alsnu verduijsterden vischwegh, commende van ontrent Heijst tot Brugghe, ende alsnu liggheende gheincorporeert in diversche landen ende bilcken” (1713) Reig 1713-14, f° 40vo; „een deel vanden Vischwegh... in eeuwigen cheinse” (1715) Reig 1715-16, f° 14ro; „den vischwegh op Ramscappelle” (1738) Eie-Reig 1738-39, f° 11ro; „den verlaeten Vischweg, by coope aen de wateringe” (1841) Mestdagh, nr 1315.

Deze heerweg takte van de HEISTSE WEG af, en liep tussen het 62e, 61e en 65e Reig enerzijds, het 60e, 59e en 66e Reig anderzijds, zuidoostwaarts naar de BRUGSE HEERWEG. Zowel langs de Visweg van Heist (HE, p. 459) als langs de bedoelde weg voerde men vis naar het binnenland. Idem als DOESTWEG. De Visweg van R geraakte in onbruik, en werd stilaan door de aanpalende boeren ingepalmd. Tenslotte verkocht de watering haar weg in 1715 aan Crits, de eigenaar van de hoeve Pieters. Ten noorden van de LISSEWEGSE STRAAT is de bedding nog zichtbaar tussen de weiden. De sektor ten zuiden van de genoemde straat is ingenomen door het SCHIPDONKKA-NAAL.

200. VLASROOTPUT : „met een put ten noort-houcke” (1728) Gilliodts 32, f° 427ro; „met een put ten noordhede hierin staende, dat een vlaschroteput is” (nota 1788) Wat. 717, f° 426ro.

B 372 west

Een put in het 60e Reig. Vlasrootputten worden zelden aangetroffen in het Noordvrije.

201. VLIET A : „over den vliet” (1576), f° 555vo.

Een kleinere ader in het 82e Reig.

202. VLIET B : „ande oostzide vanden nieuwen vliete” (1447) KOO, A 8, f° 459ro; 'aenden vliet' (1576) Wat. 717, f° 328vo.

Een kleinere ader in het 46e Reig.

203. WAGENMAKERIJ A : „hofstede daer Marijn Landtschoot, wagemakere up wuent 1635” (nota) RV 15996, Omm. Reig, f° 460vo. B 178-79 De oudste ons bekende wagenmakerij stond naast de HAZEWIND.

204. WAGENMAKERIJ B : „hofstedeken daer Pieter Herreman woont 1727” (nota) Gilliodts 32, Omm. Reig, 57e Reig. A 96 Dit bedrijf stond even ten noordwesten van het KERKHOF.

205. WAGENMAKERIJ C : (± 1905) Ch. De-vlieghe.

Karel Decuyper baatte dit bedrijf uit tot ca. 1910. Het stond op de plaats van de vroegere herberg KROON. Nu een buitenverblijf.

206. WAGENMAKERIJ D : (± 1910) Ch. De-vlieghe.

Kamiel Vandeveldde vestigde dit bedrijf op de plaats van de vroegere SMISSE B. Ramskappellestraat 18.

207. WAGENMAKERIJ E (± 1910) M. Westyn. Ca. 1910 vestigde Theofiel Cattoor een wagenmakerij in Speelmanstraat 8. Vanaf dit moment werkten te R twee wagenmakers.

208. WAL A : (rente) „in Ramscapelle supra 10 mensuras lands, heet t wallekin" (1355) RAG, St.-Pieters, Reeks 1, nr 312, f° 11ro; „met eenen walle" (1447) KOO, A 8, f° 316ro; „som hooghe, som neder pittende lant met twee hoochten, ghenouch maniere van wallen, byt westhende daerinne ligghende" (1576) Wat. 717, f° 460vo.

Een vroeger bewoonde plaats in de WALLEBILK, die volgens de ommeloper van 1447 uit een mote, en volgens die van 1576 uit twee moten bestond. Het terrein is thans geplaneerd.

209. WAL B : „een viercante platse met een wallekin" (1576) Wat. 717, f° 443ro; „walleken ofte mote" (1728) Gilliodts 32, f° 443vo.

B 310 noordwest

In de OSSEBILK ligt een vroeger bewoonde plaats, bestaande uit een verhevenheid van 30 m x 40 m, met 1 m hoogte.

210. WALLEBILK : „dictum den wallebilc" (nota ± 1725) RV 15983, Omm. Reig, f° 466vo; 'wallebilc' (1728) Gilliodts 32, f° 464vo.

B 132-35; 137; 140-46

211. WATERGANGSTUK : 'theet twatergancstick' (1536) KFR 7, f° 25vo. A 1

Dit perceel in het 25e Reig paalt aan de HEISTSE WATERGANG.

212. WATERSTRAAT : (1907) GAR, nr 531, 1, Kiezerslijst.

We weten niet welke straat toen met de bedoelde naam aangeduid werd. Misschien de JONCKHEERESTRAAT, die naar de Waterstraat van W loopt ?

213. WEGHELOSE STUK : „metten weghelose stic" (1447) KOO, A 8, f° 310ro. B 67 B

Het eerste lid kan een persoonsnaam zijn. Maar aangezien dit perceeltje tussen de BIEZEMAAT gevat zit, zien we ook de mogelijkheid : stuk zonder eigen uitweg.

214. WESTKAPELSE STRAAT : „Chemin de

West-Capelle" (1804) Mestdagh, nr 1310; 'Westcappellestraat' (1907) GAR, nr 531.1, Kiezerslijst. De NOORDWEG loopt naar W.

215. WESTSTUK : „novem line vocatur westestic" (1260) De Flou XVII, 360.

Kan niet gelokaliseerd worden.

216. WESTMAAT : „measure vocatur westmaet" (1260) De Flou XVII, 407.

Ook dit perceel wordt niet gesitueerd.

217. WISSEPANNE : „hoog land met sommige pitten" (1576) Wat. 717, f° 388vo; 'wisse panne' (nota ± 1780) Aanw. 6217, Omm. Reig, f° 388ro.

A 610

Een perceel met veenputten; een ervan was begroeid met wissien, d.i. teen dat dient als bindmiddel of voor vlechtwerk; panne = komvormige laagte.

218. WOESTE BOOMGAARD : „heet den woesten bogaert" (1536) KFR 7, f° 43vo.

Een vervallen boomgaard in het 55e Reig, vermoedelijk A 280.

219. ZANDPUT : „ghenaempt zandpit, met eender pit ten zuutwesthoucke daerinne staende" (1536) KFR 7, f° 8ro; „een crom stuk genaemd den zantput, aende zuydzyde by twestende neder ende pittende" (1576) Wat. 717, f° 382vo. A 490

Een perceel in het 53e Reig; uit een deel ervan werd zand gegraven. Men bracht zand over het wegdek van de aarden heerwegen om die beter berijdbaar te maken.

220. ZELZAATSE VAART : „Caerte afdelf gronden in de nieuwe vaert van Damme naer de Noordzee, in de gemeente Ramscapelle - jaer 1843", Bl. Wat. port. 31, nr 1168; „het delven der vaerd van Zelzaete" (1844) GAR 13, Straatschouwing; „Vaert van Zelzaete naer de Noordzee" (1858) Mestdagh, nr 1332; „den Zelzaatsche vaert" (1883) AWR.

Een oudere naam voor het LEOPOLDKANAAL, dat aanvankelijk te Zelzate zou beginnen. Volgens

de geciteerde kaart van 1843 lag het oorspronkelijke tracé 100 m oostelijker. Het bewuste toponiem deed de namen Zelzaatse Brug en herberg Zelzate te Dudzele ontstaan.

221. ZEUGE : „es ghenaeamt van houden tyden de zeughe” (nota ± 1680) RV 16021, Omm. Reig, f° 556ro. B 26-31

Een weide met putten vol moerassige plantengroei in het 82e Reig. We citeren nog twee teksten met de term zeuge : 1. in 1414 liet Brugge te Damme een perceel met dijkes omringen; deze kom moest het vloedwater van het Zwin ophouden, en bij ebbe weer lossen om de vaargeul te schuren (SBR 1413-14, f° 52vo); die spuikom vormde uiteraard een moeras : „t water gheheeten de zueghe” (SBR 1468-69, f° 48vo); 2. Brugge deed in 1585 te St.-Joris-ten-Distel de Zuidleie ruimen : „de pilsen ende zueghen huut te trecken tot betere suwatie vanden wateren” (SAB, Dossier 'Zuutleye-Creusementen 1560-1670', Rek. J. de Damhouder, f° 33vo-34ro.

222. ZOETEBIER : „438 R, noot Pieter Zoetebier” (nota ± 1650); „genampt tsoete biertien” (nota ± 1690) RV 16013, Omm. Reig, f° 191vo; „genaemt t'soete biertjen” (± 1775) Mestdagh, nr 1311 A 12

Een perceel in het 25e Reig, dat zijn naam ontleent aan een gebruiker.

223. ZUIDWATERGANG : „den zuudwaterghanc van Raemscapelle” (1414) De Flou XVIII, 706; „vanden zuudwaterganc van Waescapelle” (1447) KOO, A 8, f° 308ro; „den zuudtraemscapelle waterganc” (1531) ABB, A 192, Renten SD, f° 244vo; „de zuutraemscappelschen waterganck beghynnende te Ramscappelle” (1620) Reig 1620-21, f° 17vo; 'Zuid Watergang' (1838) Kaart Drubbel; 'Zuidwatergang' (1883) AWR.

We wezen reeds op de NOORDWATERGANG die, op het westeinde van het 82e Reig, uit de Dudzeelse Watergang voortkomt. De zuidelijke tak loopt oostwaarts door R en W, en draagt in beide parochies de naam Zuidwatergang.

Nagekomen Toponiemen

224. KIJFSTUK : „vuerghemeens duer het lant langs thgescheet vande waterynghe ende prochie van Heyst, duer het kyfstick” (1651) ABB, F 83, Memorie Pastorietiede Dudzele.

In de noordwesthoek van R bestond de parochiegrens, over ca. 400 m, uit een lijn die dwars door de akkers liep, nl. van 'het ovencot' van de hoeve Pieters naar de paalsteen op de HEISTSE WEG. De bedoelde parochiegrens vormde tegelijk de scheiding tussen twee tiendegebieden. Het feit dat de bewuste sektor van de QUITTERHOEK niet afgebakend was, gaf aanleiding tot kijven (= ruzie maken) aangaande het innen van het tiende-recht : „es te weten dat de ghebruyckers van Ramscappelle hebben liever te gheven huerliedertiede in Heyst als in Ramscappelle, midts zij in Heyst maer en gheven den 11. schoof, ende in Ramscappelle den 10. schoof” (Zie ook HE, p. 378).

225. LAMSINS STUK : „in Ramscapelle, supra duas mensuras quarum una vocatur Masins stic, et altera Lamsins stic” (1259) ABB, Charters SD, Doos nr 10.

Persoonsnaam + stuk. Wordt niet gesitueerd.

226. MASINS STUK : „in Ramscapella, supra duas mensuras quarum una vocatur Masins stic” (1259) ABB, Charters SD, Doos nr 10.

Persoonsnaam + stuk. Niet gelokaliseerd.

227. NOORDRAMSKAPELSE HOEK : 'nortramscapelle' (1370) ABB, A 48, Acta SD, f° 15ro; 'nordramscapellehouc' (± 1500) ABB, F 82, Schets Tiendehoeken Dudzele en R; 'noord Raemscapelle houc' (1559) ABB, F 83, Inkomsten Tienden R en Dudzele.

Het noordelijk deel van R vormde oorspronkelijk één tiendesektie. Deze werd later verdeeld in DUIVEKETEHOEK en QUITTERHOEK.

228. ODELINS MAAT : „in Ramscapella, supra unam mensuram in Odeline meet” (1259) ABB,

Charters SD, Doos nr 10.

Persoonsnaam + maat. Kan niet gesitueerd worden.

229. STRINGEN: „in Ramscapella, supra tres mensuras quae vocantur stringhe” (1259) ABB, Charters SD, Doos nr 10.

Dit perceel van 3 G wordt niet gesitueerd.

230. WERF: „in Ramscapella, supra unam mensuram terrae quae vocatur werf” (1259) ABB, Charters SD, Doos nr 10.

Dit perceel kan niet gelokaliseerd worden.

231. ZUIDRAMSKAPELSE HOEK: 'zuutraemscapelle' (1370) ABB, A 48, Acta SD, f° 1570; 'zuudramscapellehouc' ($\pm$ 1500) ABB, F 82, Schets Tiendehoeken Dudzele en R; „zuud Raemscappelle houc” (1559) ABB, F 83, Inkomsten Tienden Dudzele en R.

Een oudere naam voor de OOSTRAMSKAPELSE HOEK en de LANGE HOEK, die het zuidoostelijk deel van R beslaan.

232. HUGO BRUNE HOFSTEDDE: „in Raemscappelle, una linea vocatur Hughes Brunen ofstede” (1260) De Flou II, 955.

Dit perceel wordt niet gesitueerd.